Saulius SARCEVIČIUS

TYRINĖJIMAI VILNIUJE, PYLIMO–RŪDNINKŲ G. KAMPE

1998 m. Vilniuje, Pylimo–Rūdninkų g. kampe, numatytos kasti duobės vietoje, vykdyti archeologiniai tyrinėjimai. Prie buvusių Rūdninkų vartų esančios miesto gynybinės sienos atkarpos buvo tirti plotai Nr. 1 ir Nr. 2. Ploto Nr. 1 dydis 15×6 m, o ploto Nr. 2 – 10×7,5 m. Iš viso tirtas 165 m^2 plotas.

Fiksuoto kultūrinio sluoksnio storis siekė 4,5 m (H_{abs} 117,5 m), o giliausioje vietoje – 6,9 m.

Tyrinėjimų metu paaiškėjo, kad didesnė dalis kultūrinio sluoksnio susiformavo XX a. Jį sudarė supiltinis, 2–2,2 m storio stambių griuvenų sluoksnis, kuriuo užpilti XIX–XX a. datuotino pastato rūsių fragmentai, užėmę beveik visą tiriamąjį plotą. Atkastos pastato 5 rūsių mūrų liekanos, kurių pamatai stovėjo ant supiltinio sluoksnio. Rūsių grindų lygis buvo stebimas 2–2,2 m gylyje (H_{abs} 122–119,7 m). Pastarasis pastatas, nugriautas 1959 m., buvo prisišliejęs prie miesto gynybinės sienos.

Plote 2,2 m gylyje (H_{abs} 120,4 m) atsidengė XVII a. datuotinas smulkiais akmenukais išgrįstas žemės paviršius.

Plote Nr. 1 aptikta medinio statinio mūrinių pamatų liekanų, plytų grindų fragmentų. Šio pastatėlio fragmentai datuotini XVIII a. pab.–XIX a. pr.

Nuardžius XIX a. statyto pastato rūsių grindis, H_{abs} 118–118,5 m, aptiktas miesto gynybinės sienos pirminis paviršius. Nuo šio paviršiaus iki gynybinėje sienoje išlikusių šaudymo angų buvo 5,7 m. Gynybinės sienos pamatų apačia stebėta H_{abs} 116,90–117,40 m.

Tyrinėjimų metu išsiskyrė ryškus XV a. pab.–XVI a. pr. paviršius, susiformavęs prieš šioje vietoje išmūrijant gynybinę sieną. Šiame horizonte fiksuotos sutrūnijusių medinių lentų pakloto bei vienalaikio jam rentinio statinio, įleisto 1,4 m į įžemį, Š kampo liekanos. Pastarasis medinis statinys gali būti šulinio fragmentas.

Sluoksnis, susiformavęs virš įžemio, remiantis aptikta keramika, greičiausiai, formavosi XIV a. pab.–XV a.

Iš retesnių radinių galima būtų paminėti XVI a. sluoksnyje aptiktus gana originalius frontalinius, glazūruotus koklius, kurių vienas buvo greičiausiai su gotiškais užrašais. XVIII–XIX a. sluoksnyje rastas Telšių miesto anspaudo fragmentas.

1999 m. tyrinėjimai šalia miesto gynybinės sienos buvo pratęsti. Papildomai ištirtas 60 m² plotas. 6,3 m atstumu nuo gynybinės sienos, išilgai jai, 2,8 m gylyje buvo aptikta aštriakuolių eilė. Ją sudarė 0,25–0,3 m storio, į 1–1,1 m gylį įkasti, nenužievinti pušiniai rąstai, sustatyti vienas greta kito. Rąstai įkasti ties buvusio Vingrių upelio šlaitu. Datuotini XVI a. II puse – XVII a. I puse.

Saulius SARCEVIČIUS

Investigations in Vilnius, in the corner of Pylimo and Rūdininkų Streets

In 1998-1999, the area of 225 m² was investigated. The cultural layer of 4,5-6,9 m was found. The lower part of the cultural layer was probably formed in the late 14th century – the 15th century. Remains of wooden constructions and the primary surface of the city defensive wall as well as a row of acute poles dating back to the 16th – 17th centuries were found.

Saulius SARCEVIČIUS

TYRINĖJIMAI VILNIUJE, ŠV. MYKOLO G. NR. 6, 1998 M.

1998 m. Vilniuje, Šv. Mykolo g. Nr. 6, viename iš R korpusų, kasamo rūsio vietoje buvo atliekami archeologiniai tyrinėjimai, kurių bendras tirtas plotas siekė 40 m².

Archeologinių tyrinėjimų metu nustatyta, jog kultūrinio sluoksnio storis siekė 3,7–6,2 m. Jis datuotinas XIV a. pab. – XIX a.

1,3–1,6 m gylyje aptiktos XVIII–XIX a. pr. datuotino ankstesnio pastato plytų grindys. Pastarasis buvo padalytas į 2 patalpas. Vienos iš tų patalpų plotis – 2,2–2,4 m. Atkastas pastatas greičiausiai buvo ręstas iš rąstų. Tačiau bent viena jo siena (ŠR), matyt, buvo mūrinė. Aptikto statinio dydis liko nenustatytas, kadangi jo tąsa užėjo už tiriamojo ploto ribų. Kryptis nesutapo su dabartinio korpuso kryptimi ir yra pastarojo statybos metu nuardytas (esamasis korpusas, kuriame vyko archeologiniai tyrinėjimai, statytas XIX a. vid.).